

[Lewinsky.]

kan modarbejde disse Forhold; jeg er uforstaaende overfor det og vil anbefale at stemme imod Ændringsforslaget.

Ændringsforslaget under Nr. 72 er ogsaa af en saadan Beskaffenhed, at jeg for mit Vedkommende ikke kan tiltræde det, men vil anbefale at stemme imod det.

Endelig har det ærede Medlem for 3die Kreds (Blang) stillet et Underændringsforslag om at lade Bestemmelsen om, at Paatale kun finder Sted efter Rigsadvokatens Paabud, udgaa af Ændringsforslag Nr. 55. Jeg finder, at Ændringsforslaget derved vilde faa en meget uheldig Affattelse. Det gælder dog om at faa nogenlunde ensartede Regler hele Landet over med Hensyn til dette Forhold, og naar det ærede Medlem mener, at det er Domsmagten, der skal træffe Afgørelsen, saa maa der dog først finde Paatale Sted, før Domsmagten kan træde til, og det naturligste er da, at det bliver Rigsadvokaten, der har Paatalemyndigheden paa dette specielle Omraade.

Jeg skal med disse Ord tillade mig at anbefale mine Meningsfæller og andre at stemme imod de af Mindretallene samt de af Flertallet under Nr. 22, 23, 42, 45—49 og 56 stillede Ændringsforslag.

Justitsministeren (Zahle): Jeg maa begynde med at takke Udvalget for det udmærkede Arbejde, der er gjort i dette Udvalg, hvor man har lagt den bedste Villie for Dagen til at naa et sagligt Resultat. Jeg maa ogsaa takke for den Resignation, som er lagt for Dagen fra alle Sider og ikke mindst fra den Side, som det ærede 10de tingvalgte Medlem (Lewinsky) tilhører.

Det Spørgsmaal, som det maaske har været vanskeligst at komme over, og som man maaske i en vis Henseende har været mindst heldig med, er det store Tilregnelighedsspørgsmaal. Nu siger man i Ændringsforslaget til § 16, at det, Dommeren skal afgøre, naturligvis paa Grundlag af Lægeerklæring, er, om vedkommende er helt og holdent utilregnelig, saa han af den Grund slet ikke kan straffes. Jeg tror, det var klarere, hvad der stod i Lovforslaget, da det kom herover fra Folketinget, hvorefter det, der skulde afgøres, var, om vedkommende kunde antages at være paavirkelig af Straf. Men jeg maa indrømme, at jeg har selv, da jeg fremsatte Lovforslaget, troet, at det for at faa en Straffelov vedtaget i denne Rigsdagssamling var nødvendigt at stille sig imødekommende paa dette Punkt, og jeg kan derfor umuligt afvise Ændringen, saa meget mere som man i § 17, hvor Talen

er om dem, der vel ikke er helt utilregnelige, men som dog er saaledes svækkede, at det er et Spørgsmaal, om de bør straffes, har lagt Strafpaa virkeligheden til Grund.

Det næste Spørgsmaal, der blev omtalt af den ærede Ordfører, var Dagsboden, som der tages Stilling til i Ændringsforslagene Nr. 22 og 23. Jeg maatte her holde for, at det var langt bedre at fastsætte Straffen i Dagsbøder end i Bøder under Hensyn til vedkommendes Formueomstændigheder eller Betalingsevne. Sagen er nemlig den, at naar man gennemfører dette i saa høj Grad, som det bør gennemføres, og som jeg egentlig tror alle er enige om det bør gennemføres, opstaar der det kedelige Forhold, at naar en fattig Mand og en velhavende Mand har begaaet den samme Forseelse, den samme Lovovertrædelse, saa bliver den fattige Mand idømt en Bøde langt lavere end den, den velhavende Mand bliver idømt, og den, som finder det korteligt omtalt i Aviserne, der jo er det Meddelelsesmiddel, hvorigennem den Slags oftest kommer til andre Menneskers Kundskab, vil let faa den Opfattelse, at den rige Mand har begaaet en langt grovere Forseelse end den fattige. Hvis man derimod gik den Vej at idømme dem Dagsbøder, fik man det retfærdige Resultat frem ved at idømme dem lige mange Dagsbøder, og saa var det klart for enhver, at den ene ikke havde forset sig mere end den anden. Det er derfor paa en Maade, kan man sige, af Hensyn til den velhavende Mand, man burde foretrække Dagsbodsystemet for det System, der vel nu vil blive indført, og som gaar ud paa, at man skal idømme den velhavende Mand en langt større Bøde, end man idømmer den fattige for den samme Forseelse. Men alligevel maa jeg naturligvis langt foretrække dette for den gamle Regel, hvorefter man for den samme Forseelse idømte alle samme Bøde, hvad enten de var fattige eller rige. I den senere Tid er Lovgivningen allerede slaet ind paa det Spor, som her følges i Ændringsforslaget, og min højttærede Forgænger som Justitsminister har i et Cirkulære meget bestemt indskærpet den Regel, at man af Retfærdighedshensyn skal idømme den velhavende en i Forhold til hans økonomiske Evne lige saa stor Bøde som den fattige i Forhold til hans økonomiske Evne. Hvis jeg faar med Udførelsen af Straffeloven at gøre i en Skikkelse, hvori det af Udvalget her stillede Ændringsforslag er ophøjet til Lov, vil jeg igen indskærpe de paagældende Myndigheder det, som min Forgænger har indskærpet dem, at de skal og maa — og da ogsaa med Hjemmel i den nye Straffe-